

Seçimden sonra: Ne yapmalı?

[Cihan DENİZ](#) yazdı —

15 Haziran 2023 Perşembe - 08:00

- **Bizlere düşen de bu noktada, hep beraber bu eleştiri ve özeleştiri sürecinin bir parçası olmak; gördüğümüz eksiklikleri ve yanlışları tüm çıplaklığı ile resmi platformlarda dile getirmek ve sonrasında da bunların takipçisi olmaktır.**

Seçimin üzerinden neredeyse 1 ay geçmiş olmasına rağmen gündemimizdeki yerini koruyor. Hala seçim sonuçlarını, bunların nedenlerini tartışmaya devam ediyoruz. Seçimlerde istediğimiz sonuçları alamamamızın nedenleri üzerine kafa yormayı sürdürüyoruz.

Açık konuşalım böylesi yıkım koşullarında seçim sadece bir oyla bile kaybedilmiş olsa bile sonuçlar büyük bir hezimettir.

Halkın umutlarını sadece seçimlere bağlayan, seçimleri adeta varlık yokluk seçimine çeviren bir anlayış açısından seçimi kazanamamak evet bir hezimettir.

Bundan dolayı da bu kadar derin iktisadi, siyasi kriz gerçeğine rağmen seçimleri mevcut iktidarın kazanması sadece demokratik siyasetin değil, tüm muhalif kesimlerin üstünde durması, yanıtlarını kolaya kaçmadan bulması gereken bir konudur. Bu koşullarda iktidara oy vermiş olanları ikna etmeyi başaramayan bir muhalefet, suçu ve sorumluluğu başka yerlerden önce mutlaka kendinde aramalıdır. “Nerede hata yaptık” diye sorup, bulduğu yanıtlar üzerinden “şimdi ne yapmalı, nasıl yapmalı” sorularına yoğunlaşmalıdır.

Ama bu, kolaya kaçmadan, ezberlenmiş yanıtların ardına sığınmadan yapılmalıdır. Hile, eşitsiz koşullar, iktidarın kutuplaştırıcı siyaseti, baskıları, vatandaş yapılanlara oy kullandırılması gibi bahaneler ile seçimde alınan sonuçlar açıklanmaya çalışılacaksa, hiç yapılmasın daha iyidir. Evet, tüm bunlar birer gerçektir ama hiçbirisi seçimle birlikte ortaya çıkmış yeni şeyler değildir; bunları bilerek, bunlardan daha kötüsüne göre seçimlere hazırlanılmalıydı. Bunlara göre hazırlık yapılmadıysa, eksiklik yine bizindir. Dolayısıyla, bu bahanelerin ardına sığınıp seçim sonuçlarını açıklamaya çalışmak, sadece işin kolayına kaçmak, kendini kandırmak değil, aynı zamanda aynı hataları yapmayı ve yine başarısız olmayı şimdiden kabullenmek demektir.

Bu resim içinde biz, muhalefetin genel durumundan önce kendimize, yani demokratik siyasete bakalım. Bizim ne gibi eksikliklerimiz var, nerelerde hata yaptık sorularının yanıtlarını arayalım. Baştan şunu söyleyelim ki, bunların yanıtı tek bir makalenin sınırlarını çok fazlasıyla aşacak boyuttadır. Bundan dolayı burada sadece başlıklar ve genel değinmeler ile konuya sadece bir giriş yapılacaktır.

Yine başta şunu belirtmek gerekir ki, ne yapılan eleştiriler ne de bu eleştiriler üzerinden ulaşılan sonuçlar “kişi” temelli olmamalıdır. Eksiklikler şu ya da bu bireyin eksikliği, yetmezliği veya hatası olarak değil, anlayış ve örgütsel temelli olmalıdır. Çok açıktır ki sorun, kişiler ve kişilerin değişmesi değil, hakim anlayışın sorgulanması ve değişmesidir.

O zaman başlayalım...

Aslında tüm soruların cevabı çok basit; demokratik siyaseti demokratik siyaset yapan değerlerden ve ilkelerden uzaklaşmaktır.

Bunun en başında da, demokratik siyaset mücadelesini her türlü baskı ve engellemeye rağmen büyüten siyaseti halklar ile beraber yapma, kararları halklarla beraber alma boyutunun, hadi terk edilmesi demeyelim ama büyük oranda geri plana atılması gerçeği yatmaktadır. Bu nokta, seçim sonuçlarına ilişkin neredeyse yapacağımız tüm tespitlerin merkezindedir. Her sorun dönüp dolaşıp buraya bağlanmaktadır; dolayısıyla da çıkış noktamız da bu olmalıdır.

Her ağzımızı açtığımızda “Kürt halkı çok politiktir, örgütlü bir halktır” deriz ama bunun gereğini ne kadar yerine getiriyoruz? Aday belirlemede halkları ne kadar sürecin bir parçası yaptık, kaç tane halk toplantısı yapıp ortaya çıkan önerileri alıp, bunları değerlendirdik? Veya seçimlerde izlenecek taktiklerin tartışıldığı kaç halk toplantısı düzenledik? Milletvekili listelerinin neredeyse tek bir halk toplantısı alınmadan, halkların tamamen dışında tutulduğu kapalı kapılar ardında pazarlıklar ile ve bizzat kendimizin belirlediği ilkeler göz ardı edilerek oluşturulması, seçim sonuçları için en belirleyici olmasa da önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı şekilde seçime dair tüm strateji ve taktiklerin tamamen merkezi bir şekilde belirlenmesi de önemli bir diğer noktadır.

Buna bağlı olarak, vurgulanması gereken bir diğer husus da, demokratik ulus esprisinin adeta milletvekilliği pazarlığına, kimleri kaç milletvekilinin temsil edeceğine indirgenmiş bir ittifak stratejisine dönüşmüş olmasıdır. Bu coğrafyaya dayatılan ulusal, inançsal, kültürel her türlü tekçiliğe karşı bu coğrafyanın demokratik dönüşümünü sağlayacak kilit bir kavram olan demokratik ulusa bu şekilde yaklaşılması, Kürt siyasi aklının demokrasi cephesindeki öncü, belirleyici ve sürükleyici rolünü de olumsuz etkilemiştir.

Diğer taraftan, Kürt sorunu, tecrit ile coğrafyanın yaşadığı tüm siyasi, iktisadi, diplomatik krizler arasındaki bağ bu kadar açık ve aşikarken, bu bağın kurulmasındaki tedirginlik ve çekingenlik de dikkat çeken bir diğer konudur.

İdeolojik bağlamda belki de en büyük eksiklik, sadece bu coğrafyaya değil, tüm insanlığa dayatılan kapitalist modernite karşısında büyük bedeller ve emeklerle yaratılan alternatif, yani demokratik modernite hakkında tüm bir seçim sürecinde neredeyse tek bir söz edilmemesidir.

Halklara dayatılan her türlü tekçiliğe, ekonomik sömürüye karşı bir alternatif olarak bir çok coğrafyada sadece siyasi değil, aynı zamanda akademik tartışmalara konu olan, bir çok kesimin bir alternatif olarak selamladığı ve tam da bu yüzden bizim en büyük silahımız olması gereken demokratik moderniteye bu seçim boyunca bu kadar ilgisiz kalınması, seçim stratejisinin neredeyse sadece iktidar karşıtlığı ve kişi karşıtlığı üzerine kurulması, gerçekten anlaşılması zor bir durumdur.

Bununla birlikte, bunlar ve burada değinemediğimiz diğer tüm eleştiriler umutsuzluğu değil, umudu örgütlemelidir. Ve en önemlisi de, seçim sonuçlarının yarattığı hayal kırıklığının ideolojik bir sapma haline gelmesine izin verilmemelidir. Açık bir ifade ile sırf milletvekili listeleri, ittifak siyasetindeki açık yanlışlar ve benzeri konular gerekçe yapılarak demokratik ulus ve demokratik modernite anlayışlarının hedef tahtasına konulmasına; çıkış ilkesi “sosyalizmde ısrar insan olmakta ısrardır” olan demokratik siyasete sol ve sosyalizm karşıtlığının dayatılmasına fırsat verilmemelidir.

Sonuç olarak, sorun demokratik siyasetin ideolojik hattı değil, günlük siyasetin içinde, kendimizi seçim gündemine çok kaptırıp kendi ilkelerimizi, değerlerimizi geri plana atmamızdır. Bundan dolayı da çıkış da bunları tekrar rehberimiz haline getirmektir. Ve bu coğrafya halklarının verdiği mücadeleler göstermektedir ki; anlık olarak “yenilgi” veya “başarısızlık” olarak görülen süreçler, gerekli derslerin çıkartılması durumunda ileriki zaferlere giden yolun ilk adımı olabilmektedir.

Siyaset içinde seçim sonrası başlayan tartışmalar, en yetkili ağızlardan bu eksiklerin tespit edilmesi, değişimi seçimlere değil halkların örgütlü mücadelesinde görenler için bu umudun yeşermesine neden olmuştur. Bizlere düşen de bu noktada, hep beraber bu eleştiri ve özeleştiri sürecinin bir parçası olmak; gördüğümüz eksiklikleri ve yanlışları tüm çıplaklığı ile resmi platformlarda dile getirmek ve sonrasında da bunların takipçisi olmaktır.